TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. sausio 26 d.*

Byloje C-362/08 P

dėl 2008 m. rugpjūčio 7 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Internationaler Hilfsfonds eV, įsteigta Rosbache (Vokietija), atstovaujama *Rechtsanwälte* H. Kaltenecker ir R. Karpenstein,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai P. Costa de Oliveira ir S. Fries bei T. Scharf, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta ir C. Toader, teisėjai C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Schiemann (pranešėjas), M. Ilešič, J. Malenovský, U. Lõhmus ir J.-J. Kasel,

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. birželio 30 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. rugsėjo 15 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu *Internationaler Hilfsfonds eV* (toliau – IH) prašo panaikinti 2008 m. birželio 5 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Internationaler Hilfsfonds prieš Komisiją* (T-141/05, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė kaip nepriimtiną jos pareikštą ieškinį dėl 2005 m. vasario 14 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimo, kuriuo jai atsisakyta leisti susipažinti su tam tikrais Komisijos turimais dokumentais (toliau – ginčijamas aktas), panaikinimo.

Teisinis pagrindas

2 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), tikslas – nustatyti EB 255 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su šių institucijų dokumentais principus, sąlygas ir apribojimus.

3 Šio reglamento 2 straipsnio „Naudos gavėjai ir taikymo sritis“ 1 dalyje bet kuriam Sąjungos piliečiui ir bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, gyvenančiam ar turinčiam registruotą buveinę valstybėje narėje, pripažįstama teisė, „laikantis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų“, susipažinti su institucijų dokumentais.

4 Šio reglamento 4 straipsnio „Išimtys“ 3 dalyje numatyta:

„Galimybė susipažinti su institucijos parengtais dokumentais, skirtais vidaus naudojimui arba su institucijoje gautais dokumentais, susijusiais su tokiu klausimu dėl kurio institucija dar nėra priėmusi sprendimo, nesuteikiama, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

Galimybė susipažinti su dokumentu, kuriame pareikšta vidaus reikmėms skirta nuomonė, esanti svarstymų ir preliminarių konsultacijų minimos institucijos viduje dalimi, nesuteikiama netgi po to, kai sprendimas jau yra priimtas, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.“

5 Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalyje numatyta:

„Šio straipsnio 1–3 dalyse numatytos išimtys yra taikomos tiktai tokiam laikotarpiui, kai toks draudimas yra pateisinamas, atsižvelgiant į dokumento turinį. Išimtys gali galioti ne ilgiau kaip 30 metų. <…>“

6 To paties reglamento 6 straipsnio „Paraiškos“ 1 dalyje nurodyta:

„Paraiška dėl galimybės susipažinti su dokumentais pateikiama bet kuria raštiška forma, įskaitant elektronine, viena iš [EB] 314 straipsnyje minimų kalbų, bei pakankamai tiksliai nurodant dokumentą, kad institucija galėtų jį identifikuoti. Pareiškėjas nebūtinai turi nurodyti paraiškos pateikimo priežastį.“

7 Dėl pirminių paraiškų nagrinėjimo šio reglamento 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Paraiška dėl galimybės susipažinti su dokumentais yra [nagrinėjama] nedelsiant. Prašytojui išsiunčiamas patvirtinimas apie paraiškos gavimą. Per 15 darbo dienų nuo paraiškos užregistravimo institucija arba duoda leidimą susipažinti su dokumentu ir per tą laikotarpį suteikia tokią galimybę pagal 10 straipsnį, arba pareiškėjui raštu nurodo

visiško arba dalinio atsisakymo priežastį bei informuoja jį apie jo teisę pateikti kartotinę paraišką pagal šio straipsnio 2 dalį.

2. Visiško arba dalinio atsisakymo atveju pareiškėjas gali per 15 darbo dienų nuo institucijos atsakymo gavimo pateikti kartotinę paraišką, prašydamas, kad institucija dar kartą peržiūrėtų savo poziciją."

8 Dėl kartotinių paraiškų nagrinėjimo Reglamento Nr. 1049/2001 8 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta:

„1. Kartotinė paraiška yra [nagrinėjama] nedelsiant. Per 15 darbo dienų nuo tokios paraiškos užregistravimo institucija arba duoda leidimą susipažinti su dokumentu ir per tą laikotarpį suteikia tokią galimybę pagal 10 straipsnį, arba prašytojui raštu nurodo visiško arba dalinio atsisakymo priežastį. Visiško arba dalinio atsisakymo atveju institucija informuoja prašytoją apie tai, kokiomis priemonėmis jis gali ginti savo teises, tai yra: jis gali pradėti teisminį procesą prieš instituciją ir (arba) paduoti skundą ombudsmenui atitinkamai [EB] 230 ir 195 straipsniuose numatytomis sąlygomis.

<…>

3. Jei institucija per nurodytą laikotarpį neatsiunčia atsakymo, tai laikoma neigiamu atsakymu, ir prašytojas turi teisę pradėti teisminį procesą prieš instituciją ir (arba) paduoti skundą ombudsmenui pagal atitinkamas EB sutarties nuostatas."

Faktinės bylos aplinkybės

9 IH yra pagal Vokietijos teisę įsteigta nevyriausybinė organizacija, veikianti humanitarinės pagalbos srityje. 1998 m. balandžio 28 d. ji su Komisija pasirašė sutartį „LIEN 97 2011“ (toliau – sutartis) dėl jos Kazachstane organizuojamos medicinos pagalbos programos bendro finansavimo.

10 1999 m. spalio 1 d. Komisija vienašališkai nutraukė šią sutartį ir 2001 m. rugpjūčio 6 d. ji pranešė IH apie nutraukus šią sutartį priimtą savo sprendimą susigrąžinti tam tikrą sumą, kuri buvo sumokėta IH pagal šią sutartį.

11 2002 m. kovo 9 d. IH pateikė paraišką Komisijai, prašydama leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su sutartimi.

12 2002 m. liepos 8 d. laišku Komisija pateikė IH keturių bylų medžiagose esančių dokumentų sąrašą (toliau – 2002 m. liepos 8 d. laiškas). Šiame laiške, remdamasi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalimi, ji atmetė IH paraišką, kiek ji susijusi su kai kuriais pirmųjų trijų bylų medžiagose ir su visais ketvirtosios bylos medžiagoje esančiais dokumentais.

13 2002 m. liepos 11 d. Komisijos pirmininkui adresuotu laišku IH paprašė leisti susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su sutartimi.

14 2002 m. liepos 26 d. laišku, kurį pasirašė Bendradarbiavimo biuro „EuropeAid“ „Europa, Kaukazas ir Centrinė Azija“ direktorato direktorius (toliau – 2002 m. liepos 26 d. laiškas), į šį prašymą Komisija atsakė taip:

„Remiuosi Jūsų 2002 m. liepos 11 d. laišku, adresuotu pirmininkui R. Prodi, į kurį jis manęs paprašė atsakyti.

<…>

Paskutiniame Jūsų iš Komisijos gautame 2002 m. liepos 8 d. laiške, kuriuo atsakoma į Jūsų paraišką leisti susipažinti su bylos medžiagų, susijusių su sutartimi <…>, turiniu, Jums buvo pateiktas šio turinio aprašymas. Remiantis šiuo aprašymu, Jūsų buvo paprašyta informuoti Komisijos tarnybas apie dokumentus, kurių kopijas pageidaujate gauti.

Pateikus tokią paraišką su dokumentais, kuriems netaikomas joks apribojimas, Jūs galite susipažinti nedelsdami. Dėl dokumentų, kuriems taikomas apribojimas, kaip antai numatytieji Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje, paprastai sprendžiama kiekvienu atveju atskirai.

Dar kartą patvirtinu, kad Komisijos tarnybos Jūsų paraišką nagrinėja dėmesingai ir teikia jai pirmenybę.“

15 2002 m. rugpjūčio 26 d. IH susipažino su dokumentais, su kuriais Komisija jai suteikė galimybę tai padaryti.

16 Paskui Komisija ir IH bandė surasti draugišką sprendimą dėl Komisijos pagal sutartį pareikalautos sumos grąžinimo. Tačiau 2003 m. spalio mėn. pradžioje Komisija ir IH konstatavo negalinčios pasiekti tokio draugiško sprendimo.

17 2003 m. spalio 6 d. IH pateikė Europos ombudsmenui skundą dėl Komisijos atsisakymo leisti jai susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su sutartimi. Šis skundas buvo užregistruotas Nr. 1874/2003/GG (toliau – IH pateiktas skundas).

18 2004 m. liepos 15 d. ombudsmenas pateikė Komisijai rekomendacijos projektą, kuriame konstatavo, kad ši netinkamai išnagrinėjo IH pateiktą paraišką dėl galimybės susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su sutartimi, ir paragino šią instituciją šią paraišką išnagrinėti iš naujo. Be to, jis rekomendavo Komisijai leisti susipažinti su minėtais dokumentais, nebent ji galėtų įrodyti, kad atsisakymas leisti su jais susipažinti atitinka vieną Reglamente Nr. 1049/2001 numatytų išimčių.

19 2004 m. spalio 12 d. ir 21 d. Komisija išsiuntė ombudsmenui išsamią anglų kalba surašytą nuomonę ir vėliau jos versiją vokiečių kalba (toliau – išsami nuomonė) Šioje nuomonėje ji, be kita ko, tvirtino:

„Komisija pritaria Europos ombudsmeno rekomendacijos projektui ir ji iš naujo išnagrinėjo [IH] paraišką leisti susipažinti su bylos medžiaga, [susijusia su sutartimi]. Ji iš naujo išnagrinėjo klausimą, ar segtuvuose Nr. 1, 2 ir 3 esantys dokumentai, su kuriais nebuvo leista susipažinti, bei segtuve Nr. 4 esantys dokumentai turi būti atskleisti visiškai ar iš dalies pagal <…> Reglamento Nr. 1049/2001 nuostatas.“

20 Iš naujo išnagrinėjusi šį klausimą, Komisija sutiko atskleisti penkis dokumentus, su kuriais anksčiau ji neleido IH susipažinti, ir pridėjo jų kopijas prie išsamios nuomonės.

21 Vis dėlto ji ir toliau neleido IH susipažinti su likusiais dokumentais, nurodytais paraiškoje dėl galimybės susipažinti.

22 Ombudsmenas perdavė IH išsamios nuomonės versijų anglų ir vokiečių kalbomis kopijas atitinkamai 2004 m. spalio 18 d. ir 25 d., nurodydamas pastarajai pateikti pastabas šuo klausimu, ir tai ji padarė 2004 m. spalio 22 dieną.

23 2004 m. gruodžio 14 d. ombudsmenas priėmė galutinį sprendimą dėl IH pateikto skundo. Padarydamas išvadą, sprendimo 3.1 punkte ombudsmenas kritiškai įvertino šioje byloje Komisijos taikytą administracinę praktiką. Šiuo klausimu jis konstatavo, kad tai, jog Komisija nenurodė tinkamų priežasčių, galinčių pateisinti jos atsisakymą IH leisti susipažinti su keletu dokumentų, susijusių su sutartimi, prilygsta netinkamo administravimo atvejui. Vis dėlto nurodęs, kad Europos Parlamentas negali imtis priemonių, galinčių paremti jo ir IH poziciją jo nagrinėjamoje byloje, ombudsmenas nemanė, kad reikia pateikti specialų pranešimą Parlamentui, ir savo sprendimo 3.5 punkte nusprendė baigti procedūrą dėl minėto skundo.

24 2004 m. gruodžio 22 d., remdamasi minėto galutinio sprendimo išvadomis, IH pateikė Komisijos pirmininkui paraišką dėl galimybės susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su sutartimi, nurodydama:

„<…> turiu garbės Jums perduoti formalią paraišką leisti [IH] be apribojimų susipažinti su Komisijos bylos medžiagomis, susijusiomis su [sutartimi], įskaitant ir visus

dokumentus, su kuriais Jūsų tarnybos iki šiol atsisakė leisti susipažinti. Prašyčiau duoti reikiamus nurodymus, kad būtų sutarta <…> dėl datos greitu laiku šiai paraiškai patenkinti <…>

Siekdama pagrįsti šią paraišką, [remiuosi] 2004 m. gruodžio 14 d. <…> ombudsmeno sprendimu <…>.

Tikiuosi, kad nereikės kreiptis į teismą ir duosite nurodymus savo tarnyboms, [kad būtų] užtikrinta galimybė susipažinti su visomis aptariamomis bylos medžiagomis <…>.

Tikiuosi iki 2005 m. sausio 21 d. gauti Jūsų atsakymą.

<…>."

25 2005 m. sausio 21 d., atsakydama į šią paraišką, Komisija išsiuntė IH laišką, nurodydama:

„Dėkoju už Jūsų 2004 m. gruodžio 22 d. laišką <…>, kuriuo Jūs prašote leisti susipažinti su dokumentais, [susijusiais su sutartimi], pagal Reglamentą [Nr.] 1049/2001 <…>.

Atsižvelgdamas į tai, kad Komisija dar nepriėmė galutinės pozicijos [dėl] 2004 m. gruodžio 14 d. ombudsmeno sprendimo, pranešu, kad Jūsų paraiška bus išnagrinėta kuo greičiau.

Dėkoju iš anksto už Jūsų supratimą. <…> Pagarbiai“

26 Ginčijamu aktu, kurį pasirašė Bendradarbiavimo biuro „EuropeAid“ „Paramos operacijoms“ direktorato direktorius, 2005 m. vasario 14 d. Komisija atsakė į 2004 m. gruodžio 22 d. IH pateiktą paraišką, nurodydama:

„Dėkoju už Jūsų 2004 m. gruodžio 22 d. laišką <…>, kuriuo Jūs prašote leisti susipažinti su dokumentais, [susijusiais su sutartimi], pagal Reglamentą [Nr.] 1049/2001 <…>.

2005 m. sausio 21 d. Jus informavau, kad prieš atsakydama į Jūsų paraišką, Komisija turi priimti galutinę poziciją [dėl] 2004 m. gruodžio 14 d. ombudsmeno sprendimo.

Kadangi Komisija [dėl] minėto sprendimo priėmė poziciją, pagal kurią ši institucija nepritaria ombudsmeno aiškinimui dėl minėto reglamento [4 straipsnio 1 dalies b punkto ir 3 dalies antrosios pastraipos] ir dėl [2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos] reglamento [(EB) Nr. 45/2001] dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis [ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 102)], ji nusprendė neleisti susipažinti su dokumentais, kuriems, jos manymu, taikoma minėtame reglamente numatytų išimčių, kaip antai nurodytųjų 2004 m. spalio 12 d. Komisijos pranešime ombudsmenui, tvarka.

Apgailestauju turėdamas Jums pranešti, [kad] išskyrus dokumentus, kurie jau buvo pateikti Jūsų klientui susipažįstant su bylos medžiaga [susijusia su sutartimi] 2002 m. rugpjūčio 26 d., ir prie minėto pranešimo ombudsmenui Komisijos pridėtus [penkis] dokumentus, kurių turinys buvo perduotas <…>, – Komisija neketina Jums pateikti kitų dokumentų <…>“

Procesas pirmojoje instancijoje ir skundžiamas sprendimas

27 Ši byla buvo pradėta IH ieškiniu dėl ginčijamo akto panaikinimo, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2005 m. balandžio 11 dieną.

28 Atskiru dokumentu Komisija pateikė prieštaravimą dėl priimtinumo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį. 2005 m. birželio 26 d. IH pateikė pastabas dėl šio prieštaravimo.

29 Grįsdama minėtą prieštaravimą dėl priimtinumo Komisija, be kita ko, tvirtino, kad ginčijamu aktu tik patvirtinamas 2002 m. liepos mėn. priimtas ir 2002 m. liepos 8 ir 26 d. jos laiškuose esantis sprendimas, dėl kurio IH per nustatytus terminus nepareiškė jokio ieškinio. Todėl minėtas aktas nėra aktas, kurį galima ginčyti pagal EB 230 straipsnį pareikštu ieškiniu dėl panaikinimo.

30 Pirmiausia skundžiamo sprendimo 72–75 punktuose Pirmosios instancijos teismas 2002 m. liepos 8 d. laišką kvalifikavo kaip pirminį atsakymą į paraišką dėl galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su sutartimi, Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 1 dalies prasme.

31 Antra, skundžiamo sprendimo 76–79 punktuose Pirmosios instancijos teismas 2002 m. liepos 26 d. laišką kvalifikavo kaip atsakymą į kartotinę paraišką minėto reglamento 8 straipsnio prasme, kurią IH pateikė Komisijai 2002 m. liepos 11 dieną.

32 Trečia, skundžiamo sprendimo 81 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad 2002 m. liepos 26 d. laiške esančio sprendimo neapskundus per tam nustatytą terminą, tą dieną, kai IH pareiškė ieškinį, jis jau buvo tapęs galutinis.

33 Atsižvelgęs į teismo praktiką, pagal kurią ieškinys dėl panaikinimo, pareikštas dėl sprendimo, vien patvirtinančio ankstesnį sprendimą, kuris nebuvo ginčytas per tam nustatytą terminą, yra nepriimtinas, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar ginčijamas aktas yra vien 2002 m. liepos 26 d. Sprendimą patvirtinantis aktas.

34 Tokiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 82 punkte jis rėmėsi teismo praktika, pagal kurią sprendimas yra vien patvirtinantis ankstesnį sprendimą, jeigu jame nėra jokių naujų aplinkybių, palyginti su ankstesniu sprendimu, ir jei prieš jį priimant nebuvo iš naujo išnagrinėta šio ankstesnio akto adresato padėtis. Šiuo klausimu jis citavo 1980 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Grasselli prieš Komisiją* (23/80, Rink. p. 3709, 18 punktas), 1998 m. gegužės 4 d. Pirmosios instancijos teismo nutartį *BEUC prieš Komisiją* (T-84/97, Rink. p. II-795, 52 punktas) ir 2002 m. birželio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *AICS prieš Parlamentą* (T-365/00, Rink. p. II-2719, 30 punktas).

35 Šiuo atžvilgiu skundžiamo sprendimo 83–92 punktuose Pirmosios instancijos teismas visų pirma nagrinėjo, ar IH nurodytos aplinkybės gali būti „naujos aplinkybės“ šios teismų praktikos prasme. Jis padarė išvadą, kad nei ombudsmeno išvados 2004 m. gruodžio 14 d. Sprendime, nei jo nagrinėjant IH pateiktą skundą atlikto tyrimo pokyčiai ir rezultatai nėra naujos aplinkybės, kurios leistų atskirti ginčijamą aktą nuo 2002 m. liepos 26 d. laiško.

36 Toliau Pirmosios instancijos teismas patikrino, ar prieš priimant ginčijamą aktą buvo „iš naujo išnagrinėta“ šio sprendimo 34 punkte nurodytos teismo praktikos prasme IH padėtis. Jis atmetė šią galimybę skundžiamo sprendimo 93–100 punktuose.

37 Todėl skundžiamo sprendimo 102 punkte Komisijos argumentą, kad ginčijamas aktas yra vien patvirtinantis, Pirmosios instancijos teismas pripažino pagrįstu ir dėl to patenkino jos pateiktą prieštaravimą dėl priimtinumo.

38 Galiausiai, siekdamas išsamumo, skundžiamo sprendimo 103–110 punktuose Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad net darant prielaidą, jog ginčijamas aktas nėra aktas, kuriuo vien patvirtinamas 2002 m. liepos 26 d. laiškas, jis negali būti laikomas ir aktu, kurį galima ginčyti, nes tokiu atveju jis turi būti kvalifikuojamas kaip pirminis atsakymas Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 1 dalies prasme, dėl kurio negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį.

39 Remdamasis visais šiais argumentais, skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas atmetė IH ieškinį kaip nepriimtiną.

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

40 Apeliaciniu skundu IH Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— priimti galutinį sprendimą dėl esmės ir panaikinti ginčijamą aktą arba, nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą ją pirmąja instancija išnagrinėjusiam teismui, kad šis iš naujo priimtų sprendimą joje, ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

41 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą kaip iš dalies nepriimtiną arba kaip nepagrįstą ir

— priteisti iš IH bylinėjimosi išlaidas.

42 2009 m. spalio 21 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu IH paprašė Teisingumo Teismo priimti nutartį dėl žodinės proceso dalies atnaujinimo pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 61 straipsnį, kuris pagal šio reglamento 118 straipsnį taikomas apeliaciniam procesui.

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

43 Teisingumo Teismas gali savo nuožiūra, generalinio advokato siūlymu arba šalių prašymu priimti nutartį atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Procedūros reglamento

61 straipsnį, jeigu mano, kad nepakanka informacijos arba kad byla turi būti nagrinėjama remiantis argumentu, dėl kurio šalys nepareiškė savo nuomonių (2009 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Liga Portuguesa de Futebol Profissional ir Bwin International*, C-42/07, Rink. p. I-7633, 31 punktas ir nurodyta teismų praktika).

44 Tačiau Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir šio teismo Procedūros reglamente nenumatyta šalims galimybė pateikti atsiliepimus į generalinio advokato išvadą.

45 Savo prašyme IH tik tvirtina, kad generalinio advokato išvada pagrįsta klaidingu Reglamento Nr. 1049/2001 aiškinimu.

46 Teisingumo Teismas, susipažinęs su generalinio advokato nuomone, mano, kad šiuo atveju pakanka informacijos, kad priimtų sprendimą dėl jam pateiktos nagrinėti bylos ir kad ši neturi būti nagrinėjama remiantis argumentu, dėl kurio jame nebuvo pareikštos nuomonės.

47 Todėl nereikia priimti nutarties atnaujinti žodinę proceso dalį.

Dėl apeliacinio skundo

48 Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas iš esmės pripažino pagrįstu Komisijos jam pateiktą prieštaravimą dėl priimtinumo motyvuodamas tuo, kad ginčijamas aktas nėra aktas, kurį galima ginčyti.

49 Grįsdama savo apeliacinį skundą, IH remiasi trimis pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su tuo, kad 2002 m. liepos 26 d. laiške esantis sprendimas klaidingai kvalifikuotas kaip atsakymas į kartotinę paraišką Reglamento Nr. 1049/2001 8 straipsnio 1 dalies prasme. Antrasis ir trečiasis apeliacinio skundo pagrindai, kurie susiję su ginčijamu aktu, grindžiami atitinkamai tuo, kad minėtas aktas klaidingai kvalifikuotas kaip aktas, vien patvirtinantis minėtą sprendimą, ir kad šis aktas klaidingai kvalifikuotas kaip pirminis atsakymas to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies prasme.

50 Pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį ir trečiąjį pagrindus kartu.

51 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ieškinį dėl panaikinimo galima reikšti tik dėl priemonių, sukeliančių privalomų teisinių padarinių, kurie turi įtakos ieškovo interesams, aiškiai pakeisdami jo teisinę situaciją (žr., be kita ko, 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt. prieš Komisiją*, C-131/03 P, Rink. p. I-7795, 54 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

52 Iš nusistovėjusios teismo praktikos, susijusios su ieškinių dėl panaikinimo priimtinumu, matyti, kad kvalifikuojant ginčijamus aktus reikia remtis jų esme ir jų autorių tikslais. Šiuo atžvilgiu priemonės, kuriomis galutinai nustatoma Komisijos pozicija pasibaigus administracinei procedūrai ir kuriomis siekiama sukelti privalomų teisinių pasekmių, galinčių paveikti ieškovo interesus, iš principo yra aktai, kuriuos galima ginčyti, išskyrus tarpines priemones, kuriomis siekiama parengti galutinį sprendimą ir kuriomis tokios pasekmės nesukeliamos, bei aktus, vien patvirtinančius ankstesnį, per nustatytą terminą neginčytą aktą (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Athinaïki Techniki prieš Komisiją*, C-521/06 P, Rink. p. I-5829, 42 punktą).

53 Kiek tai susiję su Reglamentu Nr. 1049/2001, reikia pažymėti, kad jo 7 ir 8 straipsniais, kuriuose numatyta dviejų etapų procedūra, siekiama leisti, pirma, greitai ir supaprastintai išnagrinėti paraiškas dėl galimybės susipažinti su atitinkamų institucijų dokumentais bei, antra, pirmiausia draugiškai spręsti galinčius kilti nesutarimus. Tais

atvejais, kai šalys negali išspręsti tokio nesutarimo, minėto 8 straipsnio 1 dalyje numatytos dvi teisių gynimo priemonės: galima pradėti teisminį procesą arba pateikti skundą ombudsmenui.

54 Minėta procedūra, pagal kurią suteikiama galimybė pateikti kartotinę paraišką, leidžia, be kita ko, atitinkamai institucijai peržiūrėti savo poziciją prieš priimant galutinį sprendimą atsisakyti suteikti galimybę, dėl kurio gali būti pateiktas ieškinys Sąjungos teisme. Tokia procedūra leidžia greičiau išnagrinėti pirmines paraiškas ir todėl dažniau patenkinti pareiškėjo lūkesčius, kartu leidžiant šiai institucijai priimti išsamią poziciją prieš galutinai atsisakant leisti susipažinti su pareiškėjo prašomais dokumentais, ypač jeigu jis pakartotinai pateikia savo paraišką atskleisti šiuos dokumentus, nepaisant to, kad minėta institucija motyvuotai atsisakė tai padaryti.

55 Norint nustatyti, ar dėl akto galima pareikšti ieškinį pagal EB 230 straipsnį, reikia remtis daugiau jo turiniu nei forma (žr. 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktą).

56 Be to, reikia pažymėti, kad Reglamentu Nr. 1049/2001 suteikiama labai plati teisė susipažinti su atitinkamų institucijų dokumentais, nes naudojantis šia teise, pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį nereikalaujama nurodyti paraiškos pateikimo priežasties. Be to, pagal šio reglamento 4 straipsnio 7 dalį šio straipsnio 1–3 dalyse numatytos išimtys gali būti taikomos tiktai tokiam laikotarpiui, kai apsauga yra pateisinama, atsižvelgiant į dokumento turinį.

57 Iš to išplaukia, kad asmuo gali pateikti naują paraišką dėl galimybės susipažinti su dokumentais, su kuriais prieš tai jam buvo neleista susipažinti. Tokia paraiška įpareigoja atitinkamą instituciją išnagrinėti, ar ankstesnis atsisakymas leisti susipažinti išlieka pateisinamas, atsižvelgiant į per tą laiką pasikeitusias teisines ar faktines aplinkybes.

58 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant ir į ginčijamo akto turinį, aiškiai reiškiantį „galutinę (Komisijos) poziciją“, ir į aplinkybes, kuriomis jis priimtas, jis laikytinas galutiniu Komisijos atsisakymu atskleisti visus IH prašomus dokumentus. Šis atsisakymas užbaigė daugybę šio sprendimo 11–26 punktuose nurodytų IH veiksmų, kurių ši nuolat ėmėsi beveik trejus metus siekdama gauti galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su sutartimi, ir kurie apėmė keletą šiuo tikslu IH pateiktų paraiškų.

59 Taigi, kaip nurodyta šio sprendimo 57 punkte, IH galėjo pateikti naujas paraiškas dėl galimybės susipažinti su minėtais dokumentais, o Komisija negalėjo jai atsikirsti tuo, kad anksčiau atsisakė leisti su jais susipažinti.

60 Be to, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai šioje byloje, Komisija negali pagrįstai teigti, kad gavusi pranešimą apie ginčijamą aktą, IH turėjo pateikti naują paraišką ir laukti, kol ši institucija iš naujo atsisakys leisti susipažinti tam, kad toks atsisakymas galėtų būti laikomas galutiniu aktu ir dėl to galimu ginčyti. Iš tiesų, nepaisant to, kad ginčijamu aktu Komisija neinformavo IH apie šios teisę pateikti kartotinę paraišką, jeigu IH būtų tai dariusi, vis tiek nebūtų pasiekusi norimo rezultato, atsižvelgiant į tai, kad, kaip matyti iš per ombudsmeno institucijoje vykusią procedūrą pateiktos išsamios nuomonės ir iš to, kad šiai vykstant buvo atskleisti penki dokumentai, Komisija išsamiai nagrinėjo IH pateiktą paraišką dėl galimybės susipažinti ir aiškiai priėmė savo galutinę poziciją atsisakydama leisti susipažinti su prašomais dokumentais.

61 Reikalavimas imtis tokių veiksmų prieštarautų ir Reglamentu Nr. 1049/2001 nustatytos procedūros tikslui, kuriuo siekiama užtikrinti greitą ir supaprastintą prieigą prie atitinkamų institucijų dokumentų.

62 Atsižvelgiant į visas šias aplinkybes, konstatuotina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai manė, jog ginčijamas aktas nėra aktas, kurį galima ginčyti ir dėl kurio galima

pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį. Iš tiesų iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad, priešingai nei nusprendė šis teismas, ieškinys dėl tokio akto yra priimtinas.

63 Iš to išplaukia, kad antrasis ir trečiasis pagrindai, kuriais IH remiasi grįsdama apeliacinį skundą, yra pagrįsti. Taigi nesant reikalo nagrinėti pirmojo pagrindo, reikia patenkinti apeliacinį skundą ir panaikinti skundžiamą sprendimą.

Dėl ieškinio pirmojoje instancijoje

64 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmąją pastraipą, kai Bendrojo Teismo sprendimas yra panaikinamas, Teisingumo Teismas pats gali priimti galutinį sprendimą, jeigu bylos stadijoje tai galima daryti.

65 Tačiau šioje proceso stadijoje Teisingumo Teismas negali priimti sprendimo dėl pirmojoje instancijoje IH pareikšto ieškinio esmės. Iš tiesų vertinant šį ginčo aspektą reikia išnagrinėti pagrindus ir aplinkybes, dėl kurių nebuvo pareikštos nuomonės pirmąja instancija bylą nagrinėjusiame teisme, nes šis tik priėmė sprendimą dėl atskiru dokumentu pateikto prieštaravimo dėl priimtinumo. Todėl byloje negalima priimti galutinio sprendimo dėl ginčo esmės. Tačiau Teisingumo Teismas turi reikiamos informacijos, kad galėtų priimti galutinį sprendimą dėl prieštaravimo dėl priimtinumo, kurį Komisija pareiškė per procesą pirmojoje instancijoje.

66 Dėl šio sprendimo 51–62 punktuose išdėstytų motyvų reikia atmesti minėtą prieštaravimą dėl priimtinumo, grindžiamą tuo, kad dėl ginčijamo akto negali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo.

67 Todėl bylą reikia grąžinti ją pirmąja instancija išnagrinėjusiam teismui, kad šis išnagrinėtų IH ieškinį dėl ginčijamo akto panaikinimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

68 Pagal Procedūros reglamento 122 straipsnio pirmąją pastraipą, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teismas priima galutinį sprendimą byloje, jis sprendžia ir bylinėjimosi išlaidų klausimą. Pagal to paties reglamento 69 straipsnio 2 dalies nuostatas, kurios taikomos apeliaciniame procese pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė.

69 Kadangi apeliacinis skundas patenkintas ir Teisingumo Teismas atmetė Komisijos pateiktą prieštaravimą dėl priimtinumo, Komisija turi padengti su apeliaciniu procesu susijusias bylinėjimosi išlaidas ir pirmojoje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas, susijusias prieštaravimu dėl priimtinumo, pagal IH pateiktus reikalavimus, o bylinėjimosi išlaidų klausimo dėl likusios dalies nagrinėjimas atidedamas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2008 m. birželio 5 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Internationaler Hilfsfonds prieš Komisiją* (T-141/05).**

2. **Atmesti Europos Bendrijų Komisijos prieštaravimą dėl priimtinumo, pateiktą Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme.**

3. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl *Internationaler Hilfsfonds eV* reikalavimų panaikinti 2005 m. vasario 14 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimą, kuriuo jai atsisakyta leisti susipažinti su tam tikrais Komisijos turimais dokumentais.

4. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi šioje instancijoje išlaidas bei pirmojoje instancijoje patirtas išlaidas, susijusias su prieštaravimu dėl priimtinumo.

5. Atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo dėl likusios dalies nagrinėjimą.

Parašai.